

Karel Lukáš, Aleš Žák a kolektiv: Chorobné znaky a příznaky

Praha: Grada Publishing 2010, 519 s.

První vydání, formát 166 × 247 mm, vázaný výtisk, dvoubarevný.

ISBN 978-80-247-2764-6, cena 699 Kč.

Krátce po vydání titulu *Diferenciální diagnóza* vydává nakladatelství Grada Publishing další, podobně orientovanou knihu s názvem *Chorobné znaky a příznaky*. Napsání knihy se ujal kolektiv 19 lékařů ze IV. interní kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Hlavními autory a současně editory byli primář MUDr. Karel Lukáš, CSc., a profesor MUDr. Aleš Žák, DrSc., přednosta IV. interní kliniky. Rovněž ostatních 17 spoluautorů je pracovníky téže kliniky.

Zkušební editoři vybrali 62 znaků a příznaků, které se nejčastěji vyskytují u nemocných s interními onemocněními, a ke každému z nich přiřadili chorobné stavy/onemocnění, u nichž se objevují. Tuto koncepci zdůvodňují tvrzením, že pacient přichází k lékaři s příznakem, nikoli s nemocí. Proto se také jako červená nit táhne celou knihou myšlenka, že „znaky a příznaky jsou stavební kameny diagnózy“. Je vhodné také vědět, že knižnímu zpracování tématu předcházeli úspěšný cyklus seminářů nazvaný *Diagnóza v podmínkách příjmové ambulance*.

Kladem a výrazem pedagogického přístupu je jejich jednotné zpracování s vnitřní strukturací respektující schéma: definice, klasifikace, patofyziologie, výskyt, klinický obraz, diagnóza a diferenciální diagnóza a léčba. Jednotlivá hesla jsou zpracována na vysoké informační úrovni a proporcionálně (ač při velkém počtu autorů jistě nebylo vždy snadné toho dosáhnout). Vlastní text je bohatě doplněn tabulkami. Za každým heslem je několik literárních odkazů na recentní zahraniční i naši literaturu. Knihu uzavírají seznam zkratk použitých v textu a pečlivě vypracovaný rejstřík, v němž se bude dobře hledat.

Na počátku jsou otištěny výňatky z posudků obou recenzentů (prof. MUDr. Karel Horký, DrSc., a doc. MUDr. Štefan Alušík, CSc.) a krátká kapitola nazvaná Prolog. Na konci knihy je zařazena kapitola nekonvenčně nazvaná Epilog. Do ní byly zahrnuty popisy některých známých nebo častěji se vyskytujících syndromů a základní životopisné a odborné informace o těch, podle nichž se označují.

Těm, kdo by chtěli namítat, že zpráva o této knize nepatří do kardiologického časopisu, jakým *Cor et Vasa* je, mohu protiargumentovat: opravdu sem patří. Jednak proto, že kardiologové i angiologové jsou specializovaní internisté, a i proto, že plná třetina (napočítal jsem 22) uvedených hesel jsou příznaky nebo znaky vyskytující se u nemocných s kardiovaskulárními chorobami.

Co napsat závěrem?

Popisovaná kniha je svou koncepcí originální, v současné době v našem písemnictví jediná, a po odborné stránce kvalitní. I když se zaměřuje na interdisciplinární problematiku, ta, která se vztahuje ke kardiologii, tvoří významnou část obsahu knihy. Cenná bude zvláště pro ověřování a zopakování znalostí jak interní propedeutiky, tak systematické interny i některých jejích specializací. Nepochybuji, že ze všech těchto důvodů bude úspěšná.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, VFN a 1. LF UK, Praha,
e-mail: jypetr@quick.cz